

Grønn tilstand i Borg og ... verden?

- **Hvorfor gjør vi det**
- **og hva gjør vi?**

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

▪

- Kikkerten og plogen...
- **(Noen teologiske perspektiver)**
- **Grønn diapraxis**
- **Håpsbærere.**
- 5 utfordringer
- (samtale)

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

SEE
reality

(Re) reading
the holy text

New praxis

Pray
Spiritual
awakening

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

Grønt økumenisk/interreligiøst vendepunkt

29.04.2016

In
er
llo

Climate Change Awareness in Church of Norway

- * **1969**; Church of Norway Bishops Conference
- * Influence from **World Council of Churches** and *Peace Justice and Integrity of Creation*

***1990-ties:**

- UN Earth Summit Rio (1992) UNFCCC (94)
- "A living World in Crisis.." Emmaus (93)
- First formal dialogues Islamic Council of Norway- Church of Norway 93)
- **Church Synod Decisions on Climate**
- Indigenous (Sami) Council/perspectives

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

«Uppsala Interfaith Climate Manifesto» i 2008

World Conference on Religions for Peace and Church of Sweden (host) Global joint climate statement

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

Norwegian Green Decade: *Creation and Sustainability*

A common decade for all churches for
change in Church and Society 2008-2017

Sustainable societies /Green Congregations

Kirkens klimafotavtrykk 2015-
Advocacy –
Call to interfaith cooperation

An ecumenical cooperation between:

NORWEGIAN CHURCH AID
actalliance

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

UNFCCC Conference of the Parties COP 17, South Africa (2011)

- *Interfaith delegation to Durban, South Africa
- * Norwegian Church Aid –important role
- ***We have Faith - Act Now for Climate justice**

29.04.2016

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

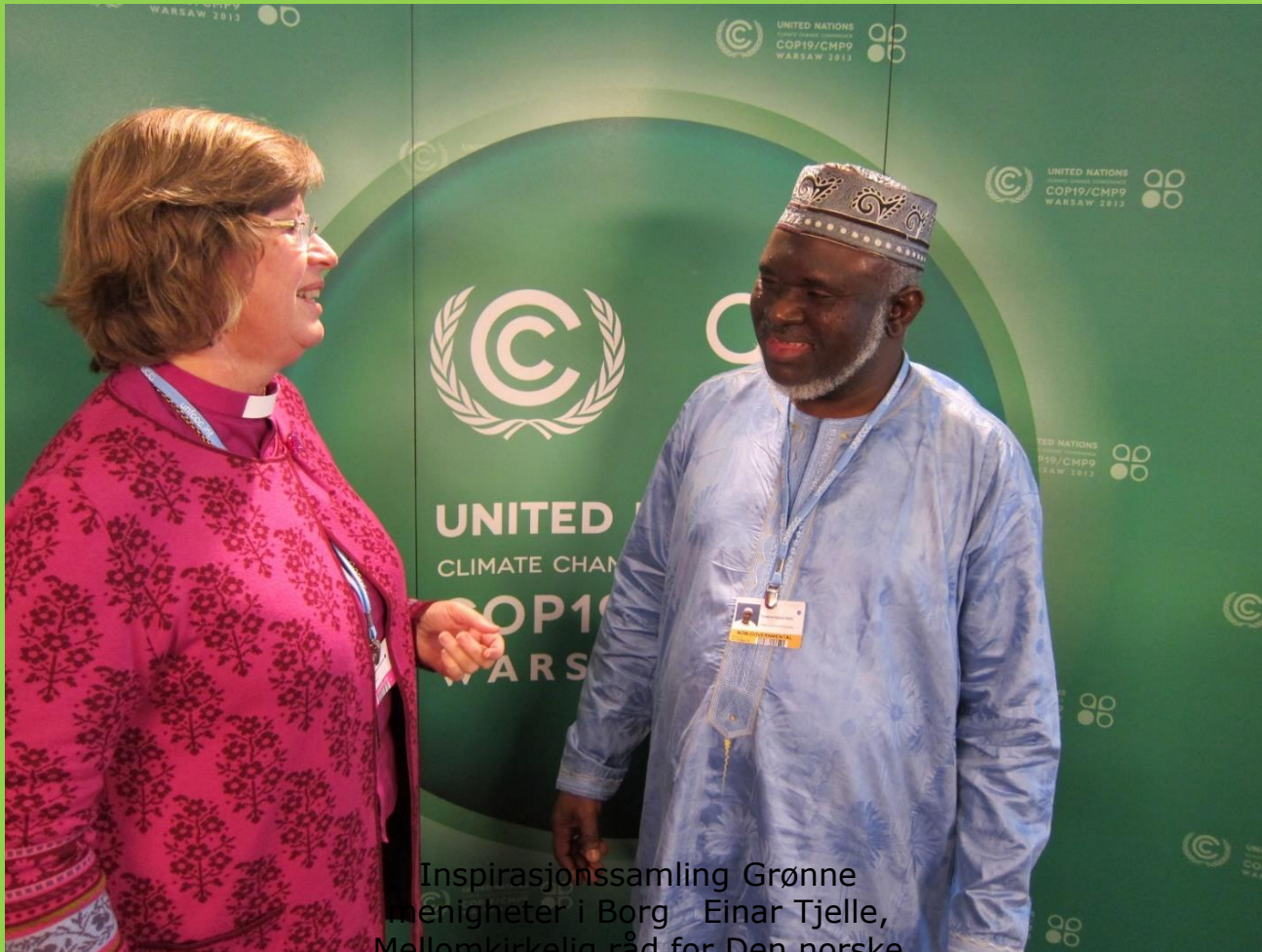
We Have Faith
act now for climate justice

Inspirasjonssamling for alle
menigheter i Borg – Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

COP 19 – Warszawa, Polen (2013)

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

Fast for the Climate

- <http://fastfortheclimate.org/en/>

Inspirasjonssamling Grønne menigheter i Borg Einar Tjelle, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

29.04.2016

Norwegian Interfaith Climate Network

Inspirasjonsamling
menigheter i Borg - Eir
Mellomkirkelig råd for D
kirke

29.04.2016

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

Norsk Interreligiøst Klimanettverk

5 different faith-traditions

Visiting/learning from each other
Ethics/Spirituality

Practical tools
Joint Symbolic Actions
Joint Statements

Coordinated with the «Global scene...»

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

Interfaith Climate Summit New York 2014

World Conf Religion for Peace
and World Council of Churches

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

- *....As religious representatives and citizens in your countries, we hereby commit ourselves to address the climate change threat. We continue to count on your leadership, and we encourage and expect you to make the right decisions. When difficult decisions need to be taken for the sustainability of the earth and its people, we are ready to stand with you. We pray for you and for all humanity in caring for the earth...*

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

<http://www.interfaithstatement2016.org/statement> (18.4! Signering 22.4)

Kirkens Nødhjelp Act Alliance

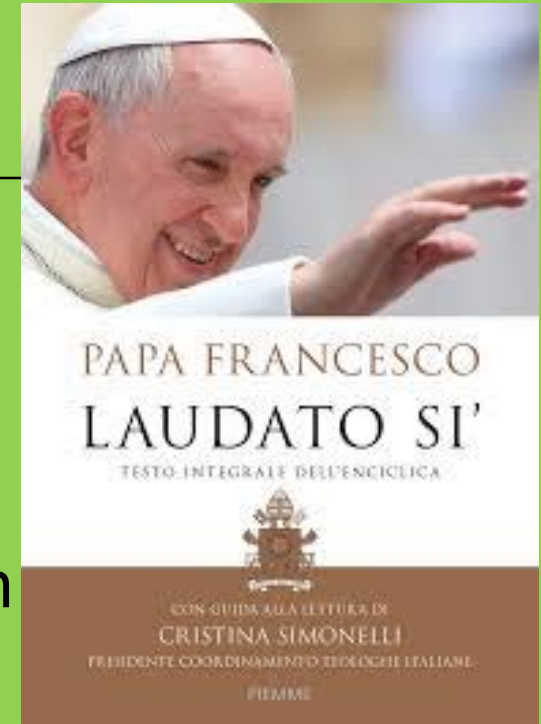
- Klimavitner og interreligiøst samarbeid i felt
- Klimarelatert nødhjelp og tilpasning
- Advocacy og mobilisering
- Fasteaksjonen
- Eksempel:

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

Pavens Encyclica Laudato Si

Spirituet
Anerkjennelse til klimavitenskapen
Økologiske helhetsperspektiver
Politisk tydelig og godt timet
«Økologisk omvendelse»
Interreligiøs betydning

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

2015:

Religions With Powerfull statements

**Catholic Church and Pope Frans;
Encyclica *Laudato Si***

Islamic Climate Declaration

<http://islamicclimatedeclaration.org/islamic-declaration-on-global-climate-change/>

Buddhist Climate Declaration

Hindu Climate Declaration

(Human-etisk Forbund)

Common Statement to COP/ World leaders

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

Klimapilegrim 2015

PÅ VEI MOT KLIMARETTFERDIGHET

naquad Kleinert

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

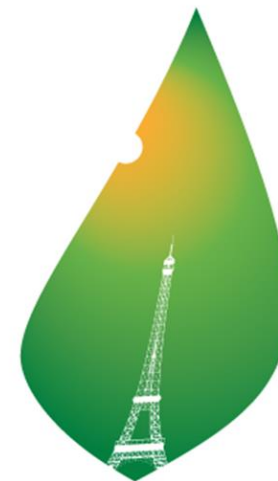
Interfaith and advocacy Paris COP 21

Inspirasjonssamling Grønne menigheter i Borg Einar Tjelle, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

29.04.2016

COP 21 Paris (2015)

PARIS2015

CONFÉRENCE DES NATIONS UNIES
SUR LES CHANGEMENTS CLIMATIQUES

COP21·CMP11

Ingrid Stensland, Bronne
menighetsråd Berg, Erlar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016

29.04.2016

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

PARIS2015
CONFÉRENCE DES NATIONS UNIES
SUR LES CHANGEMENTS CLIMATIQUES
COP21·CMP11

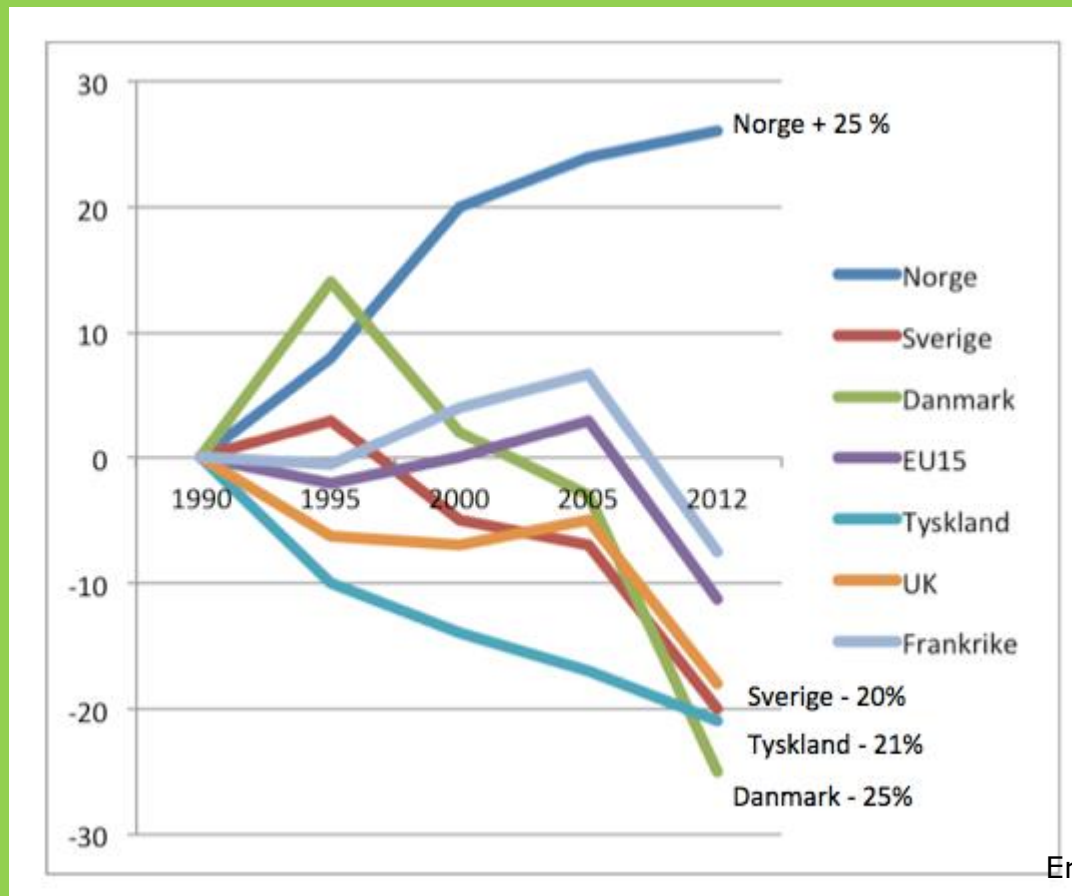
Oppsummering

- Stort felt; komplekst
- Grønn økumenisk oppvåkning
- Norge; Tidlig ute med «grønn dialog», forsterket de siste årene.
- Religionenes unike bidrag til klimaavtalen i Paris COP21 (2015)
- **NB Grasrotmobiliseringen!**
- Bevisstgjøring internt (mobilisering) OG politisk påvirkning (advocacy)
- Spirituelle, etiske, holistiske UNIKE perspektiver

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

Avtale er bra men: Vendepunkt i norsk politikk?

-Norge forpliktets seg på 40% reduksjon CO2 innen 2030, dvs reduksjon på minst 65%!

5 utfordringer til Grønne menigheter i Borg!

- **Integrer** skaperverk og klimaetikk (integrere) (NB Årsrapportering, diakoniplan)
- **Diapraksis** (samarbeid på tvers!)
- **Utfordre politikere** og næringsliv («advocacy»)
- Våg å **gå foran** med gode eksempler! (etterfølgelse) (nb reiser, energi, (klimamelding dnk))
- **Tenk stort** om det dere gjør! (Håp!)

Inspirasjonssamling Grønne menigheter i Borg Einar Tjelle, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

Håp!

Den store dugnaden
#Detskjer!

Vi er kalt til å være håpsbærere!

:

Inspirasjonssamling Grønne
menigheter i Borg Einar Tjelle,
Mellomkirkelig råd for Den norske
kirke

29.04.2016